

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Pohlepnost, slepota.

Komur vedno sreča streže, lahko se prevzame, s tem pa tudi srečo podi od sebe. Tako se godi v vsakdanjem življenju, ali tudi v političnem ni drugače. Madžari n. pr. so ljudstvo, katero ima posebno srečo, vse čase sem, kar ga poznamo v Evropi, izlasti pa še v naših dneh. Za naše cesarstvo nima madjarsko ljudstvo prav nobenih zaslug in vendar ima vse pravice, vse prostosti, kar jih sploh ljudstvo more v redni državi imeti. Njih si Madžari niso zaslužili in kar je huje, niso jih vredni.

Vse te pravice so jim podelili naš svetli cesar in so v tem pozabili vse zarote in težave, ki so jih Madžari jim prizadeli v teku časa. Leta 1867 so svetli cesar privolili celo v dualizem t. j. da se je naša država razcepila v dve, v avstrijsko in ogersko. Ogerske države je le ena tretjina, avstrijske pa ste dve in vendar imajo Madžari skorej povsod prvo besedo, tudi v rečeh, ki se vršijo pri nas, v avstrijski državi. Tako se pri nas ne vzdrži lahko nobeno ministerstvo, ako ni Madjarom po volji. Na tem pa še jim ni dosta: ogerska država mora se popolnem ločiti od avstrijske! Tako se govori in na to se dela sedaj pri Madžarih z vso silo.

In enaki so v tem oziru tudi naši nemški sosedje. Tudi njim streže sreča bolj, kakor so je vredni. V naši državi so Nemci povsod na vrhu in krivica se njim ne godi nikjer in v nobeni reči. Ali prav to jim ne daje miru ter si želijo še več — nikdar in nikjer ne sme biti za-nje drugače! Ali premalo število je njih v državi in zato so si v strahu, da postane kedaj vendar-le drugače. Vsled tega si belijo glavo in tuhtajo, da se brž ko brž znebijo tega strahu. In iztuhtali so jo! Ako je bilo mogoče razcepiti našo državo na dva dela, čemu bi se naj ne razbila kar na štiri? »Mariborčanka« ima te dele zadnjo nedeljo že črno na belem. Za to neki ni treba druga, kakor da se napravijo četiri skupine dežel in sicer prva iz dežel: Češko, Moravsko, Šlezijsko, Avstrijsko, Solnograško, Štajarsko, Koroško, Kranjsko, Tirolsko in Primorsko — za Nemce. Teh je v teh deželah neki 8.098.453, Čehov 5.465.096, Slovencev 1.176.093, Italijanov 659.229, Poljakov 186.423, Hrvatov 143.616, Rusinov 1.175 in Rumencev 524. Na prvi pogled se vidi, da je Nemcev v tej skupini več, kakor je vseh drugih skupaj: Nemci so torej popolnem in za vselej v tej skupini na vrhu, torej gospodje, drugi pa njih hlapci. Nemška skupina šteje 15.730.609 prebivalcev.

Druga skupina, Ogerska, šteje 15.230.206 prebivalcev, na vrhu so Madžari, katerih je neki 7.407.476. Tretja skupina je Poljska ter šteje 7.331.330 prebivalcev, na vrhu so še, če tudi le za silo, Poljaki. Četrta skupina je Hrvaška ter šteje 4.183.313 prebivalcev. Na vrhu so v njej kolikor, toliko Hrvatje.

Ni nam treba praviti, da so to sedaj še le želje naših Nemcev, ali kaže nam jasno, da nekaterim našim Nemcem ni toliko za blagor države naše, kolikor pa za njih gospostvo. Naj je le Nemec na vrhu, kaj je za vse drugo potlej takim ljudem! Načrti za razkosanje naše države so prišli iz »rajha«, ali prav zato so pomenljivi. Treba nam bode, da si jih zapomenimo: o svojem času pride vse prav, tudi to znamenje nemškega domoljubja.

Gimnazija v Celju.

(Govor poslanca Mih. Vošnjaka v drž. zboru dne 6. aprila 1894.)

Visoka zbornica! Dovoljeno mi bodi, da omenim dve važnejši stvari, ki ovladujeta sedanjost visoko zbornico in vso notranjo politiko pri nas, kakor lahko rečem. Cenjeni gospodje bodete pač vedeli, da mislim koalicio in pa volilno preosnovo.

Koalicija: Takoj včeraj, prvi dan proračunske razprave govorili so cenjeni gospodje govorniki o tej stvari. Posebno je skupino, kateri jaz pripadam, v tem oziru nekako pozival cenjeni poslanec celjskega mesta. Gospod Foregger ne razume, kako da smo mi prišli v koalicio in da se nam ni preprečil vstop v koalicio. Da, kako sem jaz prišel s svojimi ožjimi somišljeniki v koalicio? Cenjemu gospodu bode morda znano, da smo mi, zlasti kar se tiče moje osebe, bili od vstopa v to visoko zbornico, to je od leta 1885, v klubu, kateremu na čelu je stal in stoji cenjeni gosp. njega ekscelenca grof Hohenwart. Ko je prišlo do prevrata strank vlani v oktobru, izjavil je klub konservativcev, da vstopi v koalicio kot tak. Da so se slovenski poslanci v tem trenutku razdelili v dva oddelka, to je razumljivo, kajti take ločitve vrše se v trenutkih, v katerih se ne more pregledati bodoči položaj zbornice, in vsak del misli, da je zadel pravo. Sicer se je pa bila taka ločitev zgodila tudi tedaj, ko se je bil razbil veliki liberalni klub in se je jeden del bil izločil ter se osnoval kot skrajna stranka.

Tako smo prišli v koalicio. Naravnost nismo vstopili, temveč ostali smo le zvesti konservativnemu klubu. Moj častiti predgovornik, gospod prof. Šuklje, je tudi to naglašal, poudarjal povod in glavni vzrok, kako da smo posredno prišli v koalicio. Sklepi pa, ki se od večih strani izvajajo iz našega postopanja v koaliciji, in katere je zlasti izvajal gospod zastopnik celjskega mesta po mojem mnenju niso pravi. Gospod poslanec celjskega mesta trdi, da smo se kot člani koalicije izneverili glavnemu načelu koalicije, ko smo prišli z narodnimi zahtevami, če tudi je namen koalicije, da v narodnem oziru za nekaj časa vse potihne.

Pred vsem se nam očita, da rušimo koalicio s